TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI

Researches About The Turks All Around The World

YIL / YEAR: 36 CİLT / VOLUME: 196 SAYI / NUMBER: 208 ISSN: 0255-0644

Prof. Dr. Turan Yazgan'a Armağan Üçlemesi

3

OCAK - ŞUBAT 2014
JANUARY - FEBRUARY 2014

SAYI: 208

TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI

Researches About The Turks All Around The World

ISSN: 0255-0644

2014 / 208

OCAK - ŞUBAT
JANUARY - FEBRUARY

Prof. Dr. Turan Yazgan'a Armağan Üçlemesi - 3

Yayına Hazırlayanlar:
Dr. İbrahim AKIŞ - Dr. Mustafa AKSOY - M. Töre YILDIRIM

İstanbul - 2014

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi

Researches About The Turks All Around The World - ISSN: 0255 - 0644

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı

The Foundation of Researches About Turks All Around The World

Kurucusu / *Founder*

Prof. Dr. Turan YAZGAN

Sahibi / *Owner*

Közhan YAZGAN

Yazı İşleri Müdürü / *Managing Editor*

Saadet Pınar YILDIRIM

Yayın Kurulu / *Editorial Board*

• Prof. Dr. Salih AYNURAL (Ahmet Yesevi Üniversitesi) - • Prof. Dr. Sedat MURAT (İstanbul Üniversitesi)
• Prof. Dr. Necdet ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi) - • Prof. Dr. Hayati TÜFEKÇİOĞLU (İstanbul Üniversitesi)

Editör / *Editor*

Yrd. Doç. Dr. İbrahim AKIŞ

Dizgi / *Typesetting*

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yuluğ Tekin Dizgi Merkezi

İç Tasarım / *Design*

Gökhan KAYA - Mihrican FENERCİ

Kapak Tasarım / *Cover Design*

Mustafa AYDEMİR

Kapak Fotoğrafı / *Cover Photo*

M. Kemal SALLI

İletişim Adresi / *Management Center*

Kemalpaşa Mah. Bukalıdede Sok. No: 4 Saraçhane İstanbul / TÜRKİYE
Tel: (0212) 511 10 06 / Belgegeçer: (0212) 520 53 63
İnternet adresi: www.turan.org.tr / **e-posta:** tdav@turan.org - dizgi@turan.org
Vakıfbank İstanbul Fatih Şubesi: TR76 0001 5001 5800 7287 8397 25

Baskı / *Printed By*

Aktif Matbaa ve Reklam Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.: Halkalı Cad. No: 245 Sefaköy / İSTANBUL
Tel: (0212) 698 93 54

Yayın Türü

2 Aylık, Süreli, Uluslararası, Hakemli

EBSCO PUBLİSHİNG - TUBİTAK / ULAKBİM - ASOS Sosyal Bilimler İndeksi

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, **Ebsco Publishing** tarafından taranmakta ve makalelerin İngilizce özetleri indeksin servisinde yer almaktadır. **Ebsco Publishing:** *www.ebscohost.com/titleLists/poh-coverage.pdf*

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, **TUBİTAK / ULAKBİM** tarafından taranmakta ve dizinlenmektedir.

Tubitak / Ulakbim için ise, *www.ulakbim.gov.tr/cabim/vt/uvt/sbvt/uvt_journal_index.php?the_db=4&the_year=2010* adresinden takip edebilirsiniz.

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, **ASOS Sosyal Bilimler İndeksi** tarafından taranmakta ve makalelerin Türkçe ve İngilizce özetleri indeksin servisinde yer almaktadır. *http://asosindex.com/journal-view?id=188* adresinden takip edebilirsiniz.

Adedi	**1 Yıllık Yurt Dışı Abonelik /** *Subscription*	**1 Yıllık Yurt İçi Abonelik**
20 TL	100 $ veya 75 Euro karşılığı Türk Lirası	120 TL

Yayın Hakem Kurulu

Prof. Dr. Sacid ADALI ● Turgut Özal Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Eyyup AKTEPE ● Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Türk Dünyası İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü / Azerbaycan
Prof. Dr. İsmail AKTÜRK ● 9 Eylül Üniversitesi, Bütçe ve Mali Planlama Anabilim Dalı, Maliye Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Kılıçbay BİSENOV ● Kızılorda Korkut Ata Devlet Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi - Milletvekili / Kazakistan
Prof. Dr. Veysel BOZKURT ● İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Viktor BUTANAYEV ● Hakas Devlet Üniversitesi, Arkeoloji Etnografya ve Bölgesel Tarih Bölümü / Hakasya - Rusya
Prof. Dr. A. Vecdi CAN ● Sakarya Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Lütfü ÇAKMAKÇI ● Ankara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Svetlana ÇERVONOJE ● Nicolaus Copernius Üniversitesi, Tarih Bölümü / Polonya
Prof. Dr. Recai COŞKUN ● Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Yönetim ve Organizasyon Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Mustafa DELİCAN ● İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ● Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet DURMAN ● Sakarya Üniversitesi Eski Rektörü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. İsmail Hakkı DÜĞER ● Dumlupınar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Ercan DÜLGEROĞLU ● Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Süleyman ELİYARLI ● Bakü Devlet Üniversitesi, Tarih Bölümü - Emekli / Azerbaycan
Prof. Dr. Feridun EMECEN ● İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Birol EMİL ● Yakın Doğu Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / KKTC
Prof. Dr. Hüseyin FİLİZ ● Gaziantep Üniversitesi Eski Rektörü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. İnci ENGİNÜN ● İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN ● Gazi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Mümin ERTÜRK ● İstanbul Esenyurt Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekanı / Türkiye
Prof. Dr. Vasili GAYFULİN ● Tatar Milli Üniversitesi / Tataristan
Prof. Dr. Reşat GENÇ ● Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Abdülcebbar GÖKLENOV ● Türkmenistan Azadi Üniversitesi, Tarih Bölümü - Emekli / Türkmenistan
Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL ● Çanakkale Üniversitesi Eski Rektörü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Necdet HACIOĞLU ● Balıkesir Üniversitesi Eski Rektörü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Eyüp İSPİR ● Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü / Türkiye
Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ ● Aydın Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Metin KARAÖRS ● Erciyes Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi (Yeni Türk Dili Anabilim Dalı) / Türkiye
Prof. Dr. Zekeriya KİTAPÇI ● Selçuk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ ● İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Bayram KODAMAN ● Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Lev P. KURAKOV ● Çubuksarı Devlet Üniversitesi, İktisat Fakültesi / Çuvaşistan
Prof. Dr. Berrak KURTULUŞ ● İstanbul Gedik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı / Türkiye
Prof. Dr. Zeki KUŞOĞLU ● Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Abdurrahman KÜÇÜK ● Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü / Türkiye

Prof. Dr. Emine Gürsoy NASKALİ ● Marmara Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Roza NESEPOVA ● Türkmenistan Azadi Üniversitesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü - Emekli / Türkmenistan
Prof. Dr. Mustafa ÖNER ● Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Emin ÖZBAŞ ● İstanbul Arel Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Matematik Bilgisayar Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Türker ÖZDOĞAN ● George Washington Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü / ABD
Prof. Dr. Metin ÖZKUL ● Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Gültekin RODOPLU ● İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Recep SEYMEN ● İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Çalışma Ekonomisi Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Yümni SEZEN ● Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Sosyolojisi Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Sabri SÜMER ● Marmara Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Muratgeldi SÖVEGOV ● Aşkabat Uluslararası Türkmen-Türk Üniversitesi, Türk Dili Bölümü / Türkmenistan
Prof. Dr. İlhan ŞAHİN ● Manas Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Kırgızistan
Prof. Dr. Mehmet ŞAHİN ● Kayseri Üniversitesi Eski Rektörü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Almas ŞAYHULOV ● Başkurt Devlet Üniversitesi, Filoloji Fakültesi, Türk Dili Bölümü / Başkurdistan
Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL ● Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Musa TAŞDELEN ● Sakarya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Ramazan TAŞDURMAZ ● Çukurova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. İbrahim TATARLI ● Sofya Devlet Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü - Emekli / Bulgaristan
Prof. Dr. İsmail TATLIOĞLU ● Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Kantörö Şaripoviç TOKTOMAMATOV ● İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü / Kırgızistan
Prof. Dr. Vahit TÜRK ● İstanbul Kültür Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Valentina TUGUJEKOVA ● Hakas Devlet Üniversitesi, Dil Edebiyat ve Tarih Enstitüsü / Hakasya - Rusya
Prof. Dr. Selçuk ÜNLÜ ● Selçuk Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Stefan VARBAN ● Komrat Devlet Üniversitesi / Gagauzeli
Prof. Dr. İsmail YAKIT ● Akdeniz Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Durali YILMAZ ● İstanbul Kültür Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet YÜCE ● Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü / Türkiye
Doç. Dr. Mustafa AYDIN ● İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Doç. Dr. Mehmet ÇERİBAŞ ● Nevşehir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Ede. Bölümü / Türkiye
Doç. Dr. İlyas TOPSAKAL ● İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi Anabilim Dalı / Türkiye
Doç. Dr. Osman YORULMAZ ● Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Ergünöz AKÇORA ● Bingöl Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Yrd. Doç. Dr. İbrahim AKIŞ ● İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü / Türkiye
Dr. Muhsin KADIOĞLU ● İstanbul Teknik Üniversitesi, Denizcilik Fakültesi, Deniz Ulaştırma ve İşletme Mühendisliği Bölümü / Türkiye

Yayın / Danışma Kurulu

Prof. Dr. Nevzat ATLIĞ ● İstanbul Teknik Üniversitesi, Türk Müziği Konservatuarı - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Gülçin ÇANDARLIĞOĞLU ● Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Bayhan ÇUBUKÇU ● İstanbul Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi - Farmakognozi Ana Bilim Dalı - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Mustafa ERKAL ● İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Orhan TÜRKDOĞAN ● Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü - Emekli / Türkiye

İ Ç İ N D E K İ L E R

EDİTÖRDEN

Yrd. Doç. Dr. İbrahim AKIŞ **9**

SUNUŞ

Közhan YAZGAN **11**

PROF. DR. TURAN YAZGAN HOCAMIZIN ARDINDAN

Prof. Dr. Atilla ÇETİN **13**

**EMİR TİMUR'UN PORTRESİ:
TOGAN'DAN GÜNÜMÜZE TARİHÇİLERİN DEĞİŞİK YORUMLARI**

Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU **19**

XVI. YÜZYILDA PINARHİSAR KAZASI VE VAKIFLARI

Prof. Dr. Mehtap ÖZDEĞER **39**

SIRDERYA VE SIRDERYA'NIN TARİHÎ ADLARI OLAN OREKSARTES, DANU ~ TANAİS, YAK-SARTES, SİLİS, YİNÇÜ ÜGÜZ, ÖGÜZ, SEYHUN İLE CEYHUN, SEYHAN, CEYHAN; SIT, SİRAB NEHİR ADLARININ ETİMOLOJİSİ

Dr. Yusuf GEDİKLİ **81**

BOSNA

Doç. Dr. Abdulkadir İLGEN **101**

BAŞKURT TÜRKÇESİNDEKİ ESKİ TÜRKÇE BAZI FONETİK EĞİLİMLER

Doç. Dr. Kenan ACAR **123**

**DÜZENSİZ GÖÇ HAREKETLİLİĞİNDE TÜRKİYE:
AVRUPA BİRLİĞİ'NE BİR GEÇİŞ BÖLGESİ OLARAK TRAKYA**

Doç. Dr. Ayhan GENÇLER **143**

ÇALIŞANIN İŞTE VAR OLAMAMASI ÜZERİNDE ÖZNEL İYİLİK HALİNİN ETKİSİ

Mehmet Töre YILDIRIM - Deniz TAŞKAN - Prof. Dr. Tunç DEMİRBİLEK **163**

OSMANLI SANAYİSİNİN ÇÖKÜŞÜ

Alparslan KOTAN **179**

ADOLF PETROVİÇ BERJE VE ÖNEMLİ BİR ESER AKAK

Dr. Şahin DOĞAN **201**

KUZEY AZERBAYCAN'IN İKİNCİ İSTİKLAL MÜCADELESİ TARİHİNE BİR BAKIŞ

Doç. Dr. Beşir MUSTAFAYEV **219**

YENİDEN BAĞIMSIZLIK ÇAĞINDA KIRGIZİSTAN VE RUSYA: ÇAKIŞAN VE ÇATIŞAN DIŞ SİYASET EKSENLERİ

Doç. Dr. Ergin AYAN **229**

ATATÜRK DÖNEMİNDE CUMHURİYET BAYRAMI KUTLAMALARI: İSTANBUL VE ANKARA ÖRNEĞİ (1925-1938)

Yrd. Doç. Dr. Cafer ULU **249**

BİRİNCİ CİHAN SAVAŞI'NIN KRİTİK GÜNLERİNDE BAHRİYE NAZIRI VE 4. ORDU KOMUTANI CEMAL PAŞA'NIN TALEBİ ÜZERİNE ALMAN YÜZBAŞI WİEGAND'IN ORTA-DOĞU ÂSÂR-I ÂTÎKA GENEL MÜFETTİŞLİĞİNE TAYİNİ

Sadi BAYRAM **277**

İDEAL HÜKÜMDAR TASVİRİ OLARAK DİRSE HAN OĞLU BOĞAÇ HAN HİKÂYESİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet KAYGANA - Yrd. Doç. Dr. Tuğrul BALABAN **289**

ATATÜRK'ÜN 1937 YILINDA YAPMIŞ OLDUĞU DOĞU ANADOLU GEZİSİNİN SOSYAL, EKONOMİK, SİYASİ VE KÜLTÜREL SONUÇLARI (MALATYA, ELAZIĞ, DİYARBAKIR, SİVRİCE VE PERTEK)

Yrd. Doç. Dr. Ergünöz AKÇORA **303**

GİRESUN'DA EVLENDİRME KAMPANYASI (1864)

Ayhan YÜKSEL **323**

160. YILDÖNÜMÜNDE KIRIM SAVAŞI

Dr. İlhan AKBULUT **333**

İKTİSAT EKOLLERİNİN İKTİSADÎ BÜYÜME KONUSUNDAKİ DÜŞÜNCELERİ VE MODELLERİNİN ANALİZİ

Dr. Levent AKSU **351**

IMMANUEL KANT'IN *"EBEDİ BARIŞ ÜZERİNE FELSEFİ DENEMELER"* ADLI ESERİNİN ULUSLARARASI İLİŞKİLER DİSİPLİNİ AÇISINDAN SÖYLEM ANALİZİ

Arş. Gör. Pınar ÖZDEN CANKARA **393**

TİCARİ FUARLARA KATILIMIN YENİLİKÇİ DEĞER ZİNCİRİ İLE YENİLİK YÖNELİMLİ YÖNETSEL VE FİNANSAL UYGULAMALAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Melek ÇETİNKAYA - Berfu İLTER **411**

KALGAY DERGİSİNİN KIRIM TÜRKLERİ FOLKLORUNUN DERLENMESİ, YAYIMLANMASI VE İNCELENMESİNDEKİ YERİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali YOLCU **437**

POZİTİF PSİKOLOJİ BAĞLAMINDA TÜRK KÜLTÜRÜNDE YAŞAMIN ANLAMI VE YAŞAM DOYUMUNUN ANALİZİ: NEŞET ERTAŞ TÜRKÜLERİ ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Hakkı AKTAŞ - Dr. Bnb. Eylem ŞİMŞEK **449**

KALGAY DERGİSİNİN KIRIM TÜRKLERİ FOLKLORUNUN DERLENMESİ, YAYIMLANMASI VE İNCELENMESİNDEKİ YERİ*

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali YOLCU**

Öz

Türkiye'ye göç eden Kırım Türkleri, Anadolu'nun çeşitli yerlerine olduğu gibi, Bursa şehrine de yerleşmiştir. Bu iskânlar neticesinde Yenimahalle, Çukur Mahalle, Mollaarap, Mecidiye, Babadağ ve Alacahırka gibi semtler ile Karacabey ilçesinin bazı köylerinde önemli bir Kırım Türkü nüfusu oluşmuştur. Bursa Kırım Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği'nin yayın organı olan Kalgay, üç aylık periyotlarla 1994 yılından günümüze kadar 18 yıl boyunca 65 sayı çıkmıştır. Günümüzde de yayınlanmaya devam etmektedir. Dergi, hem Türkiye'deki Kırım diasporasına hem de Romanya ve Kırım'da yaşayan Kırım Türklerine ulaştırılmaktadır. Dergide bilimsel, siyasal yazılar, aktüel haberlerin yanı sıra diasporadaki köylerden ve Kırım ve Romanya'daki çeşitli yerleşim yerlerinden folklor derlemeleri ve incelemeleri yer almaktadır. Bu bildiride Kalgay dergisinde yayınlanan Kırım Türkleri folklor derlemeleri ile inceleme yazıları tanıtılacak ve bu yazılar çeşitli açılardan (konu, vd.) sınıflandırılarak incelenecektir. Bildiri, Kalgay dergisinin Kırım Tatarlarının geleneksel kültürünün tespiti ve aktarımındaki yerini de tespit ederek, yerine getirdiği işlevi de sorgulayacaktır.

Anahtar kelimeler: *Kırım Türkleri, Kırım Dernekleri, Bursa, Kalgay Dergisi, Kırım Türk Folkloru.*

Abstract

The Place of Kalgay Journal in the Compilation, Publication and the Research of the Crimean Turkish Folklore

Crimean Turks who immigrated to Turkey settled in Bursa, as was the case with various places of Anatolia. As a result of these settlements,

* Bu yazı 15-17 Ekim 2012 tarihinde Kırım Akmescit'te düzenlenen "III. Uluslararası Türkoloji Sempozyumu (Kırım Tatarlarının Dünü, Bugünü, Yarını)" adlı sempozyuma sunulan bildirinin düzenlenmiş halidir.

** Nevşehir Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi.

a notable population of Crimean Turks developed in Yenimahalle, Çukur Mahalle, Mollaarap, Mecidiye, Babadağ, Alacahırka and some villages of Karacabey district. Kalgay, the media organ of the Bursa the Culture and Conversation Association of Crimean Turks association, has been published 64 copies quarterly during 18 years since 1994 and continues to be published today. The magazine reaches both Crimean diaspora in Turkey and Crimean Turks living in Romania and Crimea. It consisted of folkloric compilations and surveys from villages of diaspora and various settlements in Crimea and Romania along with scientific and political articles and news. In this report, folkloric compilations and surveys of Crimean Turks published in Kalgay are to be introduced and investigated by classifying from different perspectives (subject, etc.). The report is to examine the function of Kalgay by confirming its place in determination and adaptation of Crimean Turks' culture.

Key words: *Crimean Turks, Crimean Associations, Bursa, Kalgay Journal, Crimean Turks Folklore.*

Kırım'ın Rus işgaline uğramasından sonra Kırım Türklerinin Anadolu'ya yaptıkları göçler, uzunca bir süre devam etmiştir. Yaklaşık olarak iki yüzyıldan fazla süren bu göçler, çeşitli dönemlerde hızlanarak devam etmiş ve Türkiye'deki Kırımlı muhacirlere yenileri eklenmiştir. Anadolu'nun çeşitli vilayetlerine yerleştirilen Kırım Türklerinin yerleşik kültüre uyumları oldukça kolay olmuştur.

Kırım ve Kafkasya'dan Anadolu'ya yapılan göçlerin altında dini, milli, siyasi, sosyal, kültürel vb. çok sayıda neden yatar. Ama asıl önemli neden Rusların Kafkaslara ve Karadeniz'e doğru yayılmacı bir politika izlemesidir.[1]

Hakan Kırımlı'nın aktardığı bilgilere göre, Kırım ve Türkiye arasındaki ilişkiler, 1783'te Rusya'nın Kırım'ı işgalini müteakip yeni özellikler göstermeye başlamıştır. Her şeyden önce, Kırım'dan Türkiye'ye 19. yüzyıl boyunca ardı arkası kesilmeksizin devam eden göçler öylesine anormal bir tablonun doğmasına yol açmıştır ki, Osmanlı ülkesinin muhtelif bölgelerine yerleştirilmiş olan Kırım Tatar muhacirlerinin sayısı Kırım'da kalanların sayısını kat kat aşmıştır. Bu süreç zaman içinde daha da artan oranda devam etmiştir. Bu bakımdan, o yıllarda ve hatta bir ölçüde günümüzde dahi, Kırım'da Türkiye'de herhangi bir akraba ve yakını bulunmayan bir Kırım Türküne rast gelmek adeta imkânsız gibidir.[2]

Türkiye'ye göç eden Kırım Türklerinin, Anadolu'nun çeşitli vilayetlerine olduğu gibi, Bursa şehrine de önemli miktarda iskânı gerçekleştiril-

[1] Ahmet Gündüz, "Rusya'nın Türk İllerinde Yayılması ve Osmanlı Devleti'ne Yapılan Göçler", *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi,* Sayı: 161, s. 75, İstanbul 2006.

[2] Hakan Kırımlı, *Kırım Tatarlarında Milli Kimlik ve Milli Hareketler (1905-1916),* TTK Yayınları, s. 177, Ankara 1996.

miştir. Kırım'dan Bursa'ya göç edenler, genelde şehrin Uludağ eteklerine yerleştirilmişlerdir. Bu yerleştirmeler sonucunda Yenimahalle, Çukur Mahalle, Mollaarap, Mecidiye, Babadağ ve Alacahırka semtlerinde önemli bir Kırım Türkü nüfusu oluşmuştur. 1960'lı yıllardan itibaren Türkiye'deki hızlı sanayileşme ile birlikte yaşanan iç göçlerle bilhassa Eskişehir, Polatlı ve Konya bölgelerinden önemli miktarda Kırım Türkü de Bursa'ya yerleşmiştir.[3] Öte yandan Karacabey ilçesinin bazı köylerinde de önemli bir Kırım Türkü nüfusu oluşmuştur.

Türkiye'de yaşayan Kırım Türklerinin dernekleşme faaliyetleri 1950'li yıllardan sonra ivme kazanmıştır. Bu derneklerde daha çok tiyatro, halk oyunları, süreli yayınlar vb. faaliyetler ile kendi kültürlerini tanıtma ve yaşatma çabası görülmektedir. Kendi kimliklerini korumaya ve kültürel değerlerini yaşatmaya yönelik bu çalışmalarda süreli yayınların önemi oldukça büyüktür. Bu süreli yayınlar vasıtasıyla Kırım ile Türkiye'de yaşayan Kırım Türklerinin bağları hiçbir zaman kopmamış, Kırım Türk kültürü Türkiye'nin belirli bölgelerinde adeta bir *"mikro kültür"* şeklinde yaşatıla gelmiştir.

Bursa'da Kırım Türklerinin dernekleşme çabaları 1988 yılında başlamıştır. Kırım Türklerinin Türkiye'de dernekleşme faaliyetleri konusunda bir çalışma yapan Hacı Murat Arabacı'nın aktardığı bilgilere göre, bu çalışmalara Nail Yenice, Ferruh Ulukardeşler, Sami Evkuran, İbrahim Ertan, İsmail Adnan Süyen, Adnan Kırımlı, Esat Sacit Take, Sezer Konu öncülük etmiş ve çevre illerdeki Kırım Türkleri derneklerinden yardım alarak 06 Mayıs 1988 tarihinde "*Kırım Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği"*ni kurmuşlardır.[4]

Bursa Kırım Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği, oldukça etkindir ve tepreç, çiğbörek geceleri, halk oyunu gösterileri, geziler ve çeşitli kültürel faaliyetlerle Kırım Türk kültürünü tanıtma ve yaşatmayı hedeflemektedir. Tüm bu etkinliklerin yanı sıra, üç aylık periyotlarla çıkan ve derneğin yayın organı olan Kalgay dergisi, Bursa'da adeta Kırım Türklerinin sesi konumuna gelmiştir. Kalgay, üç aylık periyotlarla 1994 yılından günümüze kadar 18 yıl boyunca 65 sayı çıkmıştır. Günümüzde de yayınlanmaya devam etmektedir. Dergi, hem Türkiye'deki Kırım Türklerine, hem de Romanya ve Kırım'da yaşayan Kırım Türklerine ulaştırılmaktadır. Dergide bilimsel, siyasal yazılar, aktüel haberlerin yanı sıra diasporadaki köylerden ve Kırım ve Romanya'daki çeşitli yerleşim yerlerinden folklor derlemeleri ve incelemeleri yer almaktadır.

Kalgay dergisi hem Türkiye Türkçesiyle hem de Kırım Tatar Türkçesiyle yayınlanan bir dergidir. Kalgay dergisi, ilk olarak Ekim 1994'te dört

---

[3] Hacı Murat Arabacı, *Türk Tarihi ve Kültürü Açısından Türkiye'de Bulunan Kırım Dernek ve Vakıflarının Önemi,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s. 118, İstanbul 2006.

[4] Hacı Murat Arabacı, *a.g.e.,* s. 118.

sayfa olarak yayınlanmış, daha sonra Ocak, Mart, Haziran ve Eylül 1995'te de aynı şekilde okuyucusuyla buluşmuştur. Ocak 1996 sayısı Müstecip Ülküsal'a ayrılmıştır. Mart 1996 sayısı, IV. Türk Devlet ve Toplulukları Kardeşlik ve İşbirliği Kurultayı özel sayısı olarak yayınlanmıştır. Dergi formatında yayınlanmaya başladığı Aralık 1996'dan itibaren üç ayda bir düzenli olarak yayınlanan dergi, zamanında okuruna ulaşmayı kendine ilke edinmiştir. 1996'dan bu yana sadece Ekim 2002 ve Mart 2003'te iki sayı bir arada yayınlanmıştır.

Aşağıda Kalgay dergisinde çıkan folklor yazıları sınıflandırılarak incelenmiştir. Yazılar tanıtılırken metin içi atıf kullanılmayıp söz konusu yazıların künyeleri çalışmanın sonuna eklenen bibliyografyada verilmiştir.

1. Şenlik, Festival ve Önemli Günlerle İlgili Yazılar

Tepreç/Tepreş adı verilen şenlikler her yıl Haziran ayının birinci ya da ikinci haftası düzenlenmekte olup baharın gelişini kutlamak amacıyla yapılmaktadır. Bu şenlik, Kırım Tatarlarının Hıdrellez sonrası kutladıkları bir bahar bayramıdır.[5] Tepreç, çeşitli etkinliklerin yapılabildiği geniş çe bir meydan etrafında, büyük bir coşku atmosferinde, piknik biçiminde kutlanır.[6] Günümüzde Kırım Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği şubelerinin organizasyonu ile Mayıs ve Haziran ayı içinde Türkiye'nin pek çok yerinde binlerce vatandaşın katıldığı Tepreç şenlikleri düzenlenmektedir. Tepreç'te çeşitli eğlenceler, oyunlar ve etkinlikler düzenlenir. Kırım'dan gelen yerel sanatçıların açık hava konserleri olur.

Kalgay dergisinin çeşitli sayılarında Bursa'da ve çevre yerleşim yerlerinde kutlanan Tepreç şenlikleri ile ilgili haberler ve bu konuyla ilgili makaleler görmekteyiz. Örneğin, 36. sayıda Bursa'da düzenlenen 17. Tepreç şenliğinin Tatar yemekleri yarışması, güreşler, halk oyunları vb. etkinliklerle kutlandığı belirtilmektedir. Diğer yandan dergide, İzmit, Gebze, Eskişehir, Kanada ve bazı Kırım Tatar köylerinde yapılan Tepreç şenlikleriyle ilgili haber ve yazılar görmek mümkündür. Yalkın Bektöre'nin Kalgay dergisinin 12. sayıda yayınlanan *"Günümüzde Tepreç"* adlı yazısında ise, bu şenliklerin sosyo-kültürel, ekonomik ve siyasi işlevleri ele alınmıştır.[7]

Tepreç'in dışında aşure günü, nevruz, hıdrellez, Ramazan ayı vb. önemli günlerle ilgili yazılar dikkat çekmektedir. Mecidiye Köyü'nde, Romanya'da ve Kırım'da aşure günü, Hıdrellez ve Nevruz'un nasıl kutlandığına yönelik bilgiler içeren yazılarda söz konusu yerlerdeki geleneksel kültür bu bağlamda tanıtılmıştır.

---

[5] İlhan Ersoy, *Diaspora ve Kimlik: Eskişehir ve İstanbul'da Yaşayan Kırım Tatarlarında Çoklu Kültürel Kimliğin İfade Alanı Olarak Tepreş,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, DEÜ Güzel Sanatlar Enstitüsü, s. 42, İzmir 2008.

[6] Zülfikar Bayraktar ve Ahmet Saçkesen, "Eskişehir Kırım Tatar Türklerinde Tepreş Şenlikleri", *The Journal of Academic Social Science Studies,* Sayı: 5-1, s. 51, Lorient 2012.

[7] Yalkın Bektöre, "Günümüzde Tepreç", *Kalgay Dergisi,* Sayı: 12, s. 18, Bursa 1999.

Gülşen İsmail'in kaleme aldığı *"14. Uluslararası Milli Kıyafet, Halk Oyunları ve Türküleri Festivali"* başlıklı yazısında ise Romanya'da gerçekleştirilen festival tanıtılmıştır.

2. Maddi Kültür Unsurlarıyla İlgili Yazılar

Kalgay dergisinde Kırım Tatar mutfağından örnekler de tanıtılmıştır. Hatice Gence'nin kaleme aldığı 53. ve 54. sayılarda yayınlanan *"Aşhanemizden"* adlı yazılarda kavurma börek, kuzu sorpası, kobete çeşitleri, çiğbörek başta olmak üzere çeşitli yemeklerin yapılışı anlatılmıştır.

Derginin 63. sayısında çıkan *"Qırımtatar Nağış İşlemelerindeñ Ornekler"* adlı çalışmada 10 farklı fotoğrafta Kırım el sanatlarındaki işçiliğin nadide örnekleri tanıtılmıştır.

Derginin 34. sayısında E. Çerkezova'nın *"Amet Kalafatov Usta; Qırımnıñ Eñ Yahşı Bezekçisi"* adlı yazısında süsleme sanatının önemli temsilcilerinden bir usta tanıtılmaktadır. Ahmet Kalafatov'un Kırım'da yapmış olduğu tüfek, tabak, giysi vb. nesnelerin süsleme nakışları hakkında bilgi verilmektedir.

3. Halk Edebiyatı Türleriyle İlgili Yazılar

Kalgay dergisinin birçok sayısında hem Kırım'da, hem de Anadolu'daki Kırım Türkleri arasında anlatılan efsane metinlerine yer verildiği görülmektedir. Bu metinlerin bir kısmı Kırım'da yayınlanan kitaplardan, dergi ve gazetelerden aktarmadır. Bir kısmı ise Anadolu veya Kırım'daki çeşitli köylerden derlenmiştir ancak bunlarda kaynak kişi bilgileri gösterilmemiştir. Kalgay dergisinde şimdiye kadar yayınlanan efsane metinleri şunlardır: *"Demirci Dağı"*, *"Canlı Kayalar"*, *"Halk Kahramanlarımızdan Alim Aydamak"*, *"Tılsımlı Eşek"*, *"Çatalkaya Civarındaki Çeşme"*, *"Aqmescit Aqqında Rivayet"*, *"Kurban Kaya"*, *"Turna Babay"*, *"Karakaya-Eskişehir-Tepreç Köyü Efsanesi"*, *"Nasim Aqaynıñ Vasiyeti."*

Derginin 64. sayısında yayınlanan *"Mengli Geraynın Qızlarına ve Oğluna Ait Olğan Türbe: Çifte Kelinler Türbesi"* başlıklı yazıda İstanbul'da Eyüp Sultan Camisinin avlusunda bulunan ve Kırım hanedanlığının kadınlarına ait olduğu düşünülen türbe tanıtılarak bu türbeyle ilgili efsaneler nakledilmiştir. Derginin 5. ve 6. sayılarında iki bölüm halinde Çora Batır destanının Cengiz Kırcı'nın imzasıyla ve Türkiye Türkçesiyle yayınlandığı görülmektedir.

Kalgay dergisinin 55. 59. ve 63. sayılarında *"Masal: Üçkündürbaş"*, *"Kartananıñ Masalı: Matüv Oğlan"*, *"Qırımtatar Halq Masalları: Altın Alma"* başlıklarıyla üç masal metni yayınlanmıştır. *"Üçkündürbaş"* masalının Duvanköyü ve Çotkara köylerinden derlendiği, *"Matüv Oğlan"* ve *"Altın Alma"* masallarının ise aynı adları taşıyan ve Kırım'da yayınlanan kitaplardan aktarıldığı belirtilmiştir. Zera Bekirova'nın *"Qırımtatar Halq Masallarınıñ Ekinci Ayatı"* adıyla kaleme aldığı kitap tanıtımında ise, ya-

yıncılık bağlamında Kırım masallarıyla ilgili önemli bilgiler sunulmaktadır. Derginin 55. sayısında yayınlanan *"Qırımtatar Halq İkayeleri: Qayıqçı ve Oqumış Adam"* adlı yazıda yanlış bir adlandırmayla *"halk hikâyesi"* adıyla yayınlanan metnin aslında bir masal metni olduğu göze çarpmaktadır.

Vadim Ablatifov'un kaleme aldığı ve derginin 31. sayısında yayınlanan *"Kırım Tatar Halk Yırları"* adlı yazıda yırların temel özellikleri, ezgileri, manelerle olan ilişkileri ve farkları gibi hususlara değinilmiş, yazının sonunda da *"Gidin Bulutlar"*, *"Eki Çomak Balasın"*, *"Avada Uçan Telli Turna"*, *"Meni de Gamdan Azat Eyle"* yırlarının metinlerine yer verilmiştir. Derginin 24. sayısında ise, *"Şu Yalta'dan"*, *"Irmak Baştan Bulanır"*, *"Oduncular"*, *"Ay Dağlar"*, *"Akşam Oldu Yakamadım Gazımı"*, *"Kınalı Parmak"*, *"Ağlama Kelin"* adlı yır metinleri yayınlanmıştır.

Jale Akbay, derginin 12. sayısında *"Türkiye'de Tanınmış Tatar Halk Yırcılarımızdan Filiz Tram"* başlıklı yazısıyla bir portre denemesi yapmış, Filiz Tram'ın sanatını çeşitli yönleriyle ele almıştır.

Kalgay dergisinde yayınlanan halk edebiyatı metinleri arasında en çok mane ve çınlar göze çarpmaktadır. Hemen hemen 2-3 sayıda bir mane ve çın metinlerinin yayınlandığı görülmektedir. Konuyla ilgili inceleme yazısı ise yoktur. Bu metinlerden birkaçı şöyledir:

"Yonca ektim tarlaga
Laf aytkasın dadama
Utanmadın mı ey imansız
Şimdi karşıma çıkmaga

Atlap tüştim azbarga
Cem beresin kızlarga
Madem cepte paran yok
Ne karaysın kızlarga

Arpa ektim şollerge
Sır bermedim ellerge
Mevlam kısmet etkeydi
Kaynanasız ellerge

Entarim bar ekleme
Dört kenarın bukleme
Meni saga bermezler
Boşuna meni bekleme

Sandıgımı aşarman
Işıne kul şaşarman
Alacak olsan meni
Bermeseler kaşarman

Aktaşnı koterde kel
Cılannı oldur de kel
Madem men de konlun bar
Cebını toldurda kel"

"Bormambet kopür yaptırğan boydan boyğa
Curseletecekmen seni toydan toyğa

Burun üstünde burun, vay, umme burun
Burunğa minsen korünür bütün Kırım

Pişken alma er vakit cerge tüşe
Aruv kızlar catkanda eske tüşe"

Kalgay dergisinde Kırım atasözleri ve deyimlerinin yayınlandığı da görülmektedir. Dergide konu hakkında inceleme yazısı bulunmamakla bir-

likte atasözü ve deyim metinleri konusal sınıflamaya tabi tutulmuştur. Bu metinlerden birkaçı şöyledir:

"Musafir sevmegenin çıragı erken söner.
Ne sorasan baladan sora!
Rakı kirer içine sırın çıkar tışına.
Sağlam alma saptan tüşmez.
Tili uzun olmağanın yaşı uzun olur.
Doğru yolğa tüşken çabuk kalkar.
Bir künge ketsen, bir aftalık aş al.
Sabır tübü, sarı altın.
Boş boğazlık ile iş kazanılmaz.
İmam evinden aş, ölü kozünden yaş."

4. Halk Şairleriyle İlgili Yazılar

Kalgay dergisinin 21. sayısında Mehmed Kardeş tarafından yazılan *"Âşık Sümmani ve Hansarayı"* başlıklı yazısında Sümmani'nin Kırım'a yaptığı yolculuk anlatılmakta ve aşığa ait Hansarayı destanının sözleri yer almaktadır. Diğer yandan, Seyran Süleyman'ın derginin 64. sayısında yayınlanan *"Cümert Alev"* başlıklı yazısında ise halk şairi Şakir Selim tanıtılmıştır.

5. Halk İnançları ve Geleneklerle İlgili Yazılar

Ervin Bekirov'un Yeni Dünya gazetesinde çıkan *"Tatar Halq İnanışları; At Yolğa Yatsa - Boran Olacaq"* adlı yazısı, derginin 51. sayısında aktarılmıştır. Bu yazıda, Kırım Tatar halk inanışlarıyla ilgili bilgiler yer almaktadır.

Derginin 14. sayısında Yücel İpek imzalı *"Kırım Düğünleri"* adlı bir yazı yer almaktadır. Yazı, Kırım Mecmuası'nın 13.06.1918 tarihli sayısında Bahçesaraylı Çubukzade Safveti Kemal'in yazmış olduğu makalenin Türkiye Türkçesine aktarılmış halidir. Yazıda Kırım düğün geleneklerinin çeşitli öğeleriyle ele alındığı görülmektedir.

Gülşen İsmail'in kaleme aldığı ve derginin 38. sayısında yer alan *"Dobruca Kırım Tatarlarının Folklorından"* ve *"Dobruca Türklerinin Örf, Adet ve Gelenekleri"* başlıklı iki yazısında Dobruca Tatarlarının gelenekleri incelenmiştir. Ayrıca, derginin çeşitli sayılarında hem Kırım'da, hem de diasporada bulunan köylerin tanıtımlarının yapıldığı yazılarda da, Kırım Tatar Türklerinin geleneklerine yer verilmiştir.

Sonuç

Türkiye'ye göç eden Kırım Türklerinin çeşitli sivil toplum kuruluşları kurarak örgütlendikleri, kendi aralarında yardımlaşma ve dayanışma faaliyetleriyle birlikte Kırım Türk folklorunun yaşatılmasına yönelik çalışmalar yaptıkları görülmektedir. Bursa'da kurulan Kırım Türkleri Kül-

tür ve Yardımlaşma Derneği, Türkiye'deki diğer illerde bulunan Kırım Türkleri dernekleri gibi, Kırım kültürünün korunması, yaşatılması ve genç kuşaklara aktarılması noktasında önemli bir misyonu üstlenmiş durumdadır.

Yukarıda bahsi geçen derneğin yayın organı olan Kalgay, uzun soluklu bir dergi olduğunu 65. sayısının çıkmasıyla göstermiştir. Kesintisiz olarak tam 18 yıl boyunca yayınlanan dergideki Kırım Türk folkloruna ait malzemeler, hacimce önemli bir seviyeye ulaşmıştır. Kırım Türk folkloruyla ilgili olan bu yazıların önemli bir kısmı folklor metinlerine ayrılmıştır; çok azı ise inceleme yazısıdır. Bu durumun derginin amatör yayıncılık anlayışından kaynaklandığını düşünmekteyiz. Nitekim bazı metinlerde kaynak kişi bilgilerinin eksikliği, bazı halk edebiyatı metinlerinin adlandırılmasında ise terim karmaşası söz konusudur.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen Kalgay dergisi, Bursa'da önemli bir eksikliği doldurmaktadır. Dergi, Kırım Türk kültürünün yaşatılması ve genç kuşaklara aktarılması işlevine sahiptir. Bursa'da yaşayan Kırım Türklerinin Kırım'la olan kültürel bağlantılarında köprü görevini üstlenen Kalgay dergisi, folklorik hafızanın yaşatılmasını sağlamaktadır. Kalgay dergisinin bundan sonraki sayılarında yer alacak derleme ve inceleme yazılarında bilimsel metotların daha ağırlıklı kullanılması ve karşılaştırmalı çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Kaynaklar

Arabacı, Hacı Murat, *Türk Tarihi ve Kültürü Açısından Türkiye'de Bulunan Kırım Dernek ve Vakıflarının Önemi,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2006.

Bayraktar Zülfikar ve Saçkesen, Ahmet, "Eskişehir Kırım Tatar Türklerinde Tepreş Şenlikleri", *The Journal of Academic Social Science Studies,* Sayı: 5-1, s. 46-65, Lorient 2012.

Bektöre, Yalkın, "Günümüzde Tepreç", *Kalgay Dergisi,* Sayı: 12, s. 18-19, Bursa 1999.

Ersoy, İlhan, *Diaspora ve Kimlik: Eskişehir ve İstanbul'da Yaşayan Kırım Tatarlarında Çoklu Kültürel Kimliğin İfade Alanı Olarak Tepreş,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, DEÜ Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir 2008.

Gündüz, Ahmet, "Rusya'nın Türk İllerinde Yayılması ve Osmanlı Devleti'ne Yapılan Göçler", *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi,* Sayı: 161, s. 71-82, İstanbul 2006.

Kırımlı, Hakan, *Kırım Tatarlarında Milli Kimlik ve Milli Hareketler (1905-1916),* TTK Yayınları, Ankara 1996.

Ek 1. Kalgay Dergisinde Çıkan Folklor Yazıları Bibliyografyası

_____, "Ankara'da Tepreç Şenlikleri", *Kalgay,* S. 36, s. 29, Bursa 2005.

_____, "Bursa'da 19. Tepreç Şenliği", *Kalgay,* S. 44, s. 32, Bursa 2007.

_____, "Bursa'da Çiğbörek", *Kalgay,* S. 39, s. 32, Bursa 2006.

_____, "Emir Yakup Köyü ve 13. Tepreç Şenlikleri", *Kalgay,* S. 37, s. 30, Bursa 2005.

_____, "Halk Yaratıcılığından Maneler", *Kalgay,* S. 33, s. 25, Bursa 2004.

_____, "Kanada'da Tepreç", *Kalgay,* S. 41, s. 2, Bursa 2006.

_____, "Kartananıñ Masalı: Matüv Oğlan", *Kalgay,* S. 63, s. 25-27, Bursa 2012.

_____, "Kırım Halk Efsanelerinden: Demirci Dağı", *Kalgay,* S. 49, s. 26-27, Bursa 2008.

_____, "Kırım Tatar Atasözleri", *Kalgay,* S. 32, s. 24, Bursa 2004.

_____, "Kırım Tatar Atasözleri ve Deyimleri", *Kalgay,* S. 28, s. 27, Bursa 2003.

_____, "Kırım Tatar Çınları", *Kalgay,* S. 13, s. 20, Bursa 1999.

_____, "Kırım Tatar Çınları", *Kalgay,* S. 17, s. 11, Bursa 2000.

_____, "Kırım Tatar Halk Efsaneleri: Canlı Kayalar", *Kalgay,* S. 16, s. 10, Bursa 2000.

_____, "Kırım Tatar Halk Efsaneleri: Halk Kahramanlarımızdan Alim Aydamak", *Kalgay,* S. 11, s. 12-13, Bursa 1999.

_____, "Kırım Tatar Halk Efsaneleri: Tılsımlı Eşek", *Kalgay,* S. 26-27, s. 24-25, Bursa 2003.

_____, "Kırım Tatar Halk Yaratıcılığı Hazinesinden Çınlar ve Maneler", *Kalgay,* S. 28, s. 23, Bursa 2003.

_____, "Kırımtatar Halk Efsanelerinden: Çatalkaya Civarındaki Çeşme", *Kalgay,* S. 44, s. 31, Bursa 2007.

_____, "Masal: Üçkündürbaş", *Kalgay,* S. 59, s. 15, Bursa 2011.

_____, "Qırımtatar Halk Efsanelerinden: Aqmescit Aqqında Rivayet", *Kalgay,* S. 42, s. 28-29, Bursa 2006.

_____, "Qırımtatar Halk Efsanelerinden: Kurban Kaya", *Kalgay,* S. 47, s. 22, Bursa 2008.

_____, "Qırımtatar Halk Efsanelerinden: Turna Babay", *Kalgay,* S. 46, s. 28-29, Bursa 2007.

_____, "Qırımtatar Halq İkayeleri: Qayıqçı ve Oqumış Adam", *Kalgay,* S. 55, s. 27, Bursa 2010.

_____, "Qırımtatar Halq Masalları: Altın Alma", *Kalgay,* S. 55, s. 22-24, Bursa 2010.

_____, "Qırımtatar Nağış İşlemelerindeñ Örnekler", *Kalgay,* S. 63, s. 34, Bursa 2012.

_____, "Sürgünlikte Qalgan Vatandaşlarımıznıñ Tilinden Maneler", *Kalgay,* S. 46, s. 21, Bursa 2007.

_____, "Tatar Efsanesi: Kurban Kaya", *Kalgay,* S. 22, s. 26, Bursa 2001.

_____, "Kırım Tatar Atasözleri ve Deyimleri", *Kalgay,* S. 30, s. 20, Bursa 2003.

Ablatifov, V., "Kırım Tatar Halk Yırları", *Kalgay,* S. 31, s. 25-27, Bursa 2004.

Ablayev, E., "Kırım Tatarlarının Manevi Kültürü", *Kalgay,* S. 21, s.14-15, Bursa 2001.

Akbay, J., "Türkiye'de Tanınmış Tatar Halk Yırcılarımızdan Filiz Tram", *Kalgay,* S. 12, s. 12-13, Bursa 1999.

Akkaya, A., "Karakaya-Eskişehir-Tepreç Köyü Efsanesi", *Kalgay,* S. 23, s. 18, Bursa 2002.

Akkaya, A., "Türkiye ve Balkanlarda Folklor Duayenimiz Emin Bektöre", *Kalgay,* S. 22, s. 16-19, Bursa 2001.

Arnaut, T., "Türk Kültürüyle İlgili Üç Yeni Kitap", *Kalgay,* S. 10, s.20-21, Bursa 1998.

Bairov, G., "Vatan Qırım'da Köylerimiz: Değirmenköy", *Kalgay,* S. 60, s. 22-23, Bursa 2011.

Bakışlı, E.I., "Mengli Geraynın Qızlarına ve Oğluna Ait Olğan Türbe: Çifte Kelinler Türbesi", *Kalgay,* S. 64, s. 30-31, Bursa 2012.

Balbekova, E., "Qırq Azizlerniñ Tarihi", *Kalgay,* S. 61, s. 24-25, Bursa 2011.

Bekirov, E., "Tatar Halq İnanışları; At Yolğa Yatsa-Boran Olacaq", *Kalgay,* S. 51, s. 30, Bursa 2009.

Bekirova, Z., "Qırımtatar Halq Masallarınıñ Ekinci Ayatı", *Kalgay,* S. 49, s. 30-31, Bursa 2008.

Bekirova, Z., "Vatan Qırım'da Hıdırlez", *Kalgay,* S. 60, s. 30, Bursa 2011.

Bektöre, Y., "Günümüzde Tepreç", *Kalgay,* S. 12, s. 18, Bursa 1999.

Canay, G., "Şora Batır'ın Bir Diyarında", *Kalgay,* S. 43, s. 19-22, Bursa 2007.

Carulla Kızı, N., "Kadim Türklerde Şahsiyet Anlayışı", *Kalgay,* S. 20, s. 24-27, Bursa 2001.

Çerkezova, E., "Amet Kalafatov Usta: Qırımnıñ Eñ Yahşı Bezekçisi", *Kalgay,* S. 34, s. 16-18, Bursa 2004.

Çetinoğlu, O., "Karaim Türkleri", *Kalgay,* S. 30, s. 10-11, Bursa 2003.

Çobanova, A., "Kırım Türklerinde Navrez", *Kalgay,* S. 11, s. 10, Bursa 1999.

Fazıl, R., "Kırım'da Oraza", *Kalgay,* S. 41, s. 30-31, Bursa 2006.

Fazıl, R., "Qırımtatar Tilinde Yaratılgan Eñ Qadimi Eser", *Kalgay,* S. 40, s. 12-13, Bursa 2006.

Gence, H., "Aşhanemizden", *Kalgay,* S. 53, s. 34, Bursa 2009.

Gence, H., "Aşhanemizden", *Kalgay,* S. 54, s. 34, Bursa 2009.

Gence, S., "Diaspora'daki Köylerimizden: Mesudiye (Taşlıhüyük) Köyü", *Kalgay,* S. 42, s. 16-19, Bursa 2006.

İpek, Y., "Kırım Düğünleri", *Kalgay,* S. 14, s. 20, Bursa 1999.

İsmail, G., "14. Uluslararası Milli Kıyafet, Halk Oyunları ve Türküleri Festivali", *Kalgay,* S. 50, s. 19, Bursa 2008.

İsmail, G., "Dobruca Kırım Tatarlarının Folklorından", *Kalgay,* S. 38, s. 19, Bursa 2005.

İsmail, G., "Dobruca Türklerinin Örf, Adet ve Gelenekleri", *Kalgay,* S. 38, s. 12-15, Bursa 2005.

İsmail, G., "Mecidiye'de Aşure Günü", *Kalgay,* S. 51, s. 11, Bursa 2009.

İsmail, G., "Mecidiye'de Nevruz", *Kalgay,* S. 56, s. 30, Bursa 2010.

İsmail, G., "Romanya'da Hıdrellez", *Kalgay,* S. 52, s. 27, Bursa 2009.

İsmail, G., "Tilimiz, Tarihimiz, Türkilerimiz, Adetlerimiz Bolardır Mirasımız", *Kalgay,* S. 61, s. 30-31, Bursa 2011.

Kafadar, E., "Maneler", *Kalgay,* S. 1, s. 6, Bursa 1996.

Kardeş, M., "Âşık Sümmani Baba ve Hansarayı", *Kalgay,* S. 21, s. 22-23, Bursa 2001.

Kırgız, C., "Çora Batır Destanı I", *Kalgay,* S. 5, s. 3, Bursa 1997.

Kırgız, C., "Çora Batır Destanı II", *Kalgay,* S. 6, s. 11, Bursa 1997.

Kırgız, C., "Nevruz, Yeni Gün, Ergenekon", *Kalgay,* S. 7, s. 14-15, Bursa 1998.

Öncel, S., "Kırım Tatar Halk Yırları", *Kalgay,* S. 24, s. 28-29, Bursa 2002.

Özenbaşlı, "Baştaş Yazıları", *Kalgay,* S. 47, s. 26-27, Bursa 2008.

Özenbaşlı, "Masallar Kitabı" *Kalgay,* S. 46, s. 26-27, Bursa 2007.

Sel, Ü., "Karay Türkleri ve Eski Bir Kırım Hikâyesi", *Kalgay,* S. 22, s. 6-8, Bursa 2001.

Sel, Ü., "Kırımçaklar Kimdir?", *Kalgay,* S. 25, s. 16-19, Bursa 2002.

Selametova, S., "Halk Yaratıcılığı Hazinesi: Çınlar", *Kalgay,* S. 3, s. 4, Bursa 1997.

Selimova, L., "Zemaneviy Qırımtatar Edebiyatında Nazm Türleri I", *Kalgay,* S. 56, s. 10-12, Bursa 2010.

Selimova, L., "Zemaneviy Qırımtatar Edebiyatında Nazm Türleri II", *Kalgay,* S. 57, s. 19-24, Bursa 2010.

Starikov, S., "Kırımlı Karaimler Hakkında", *Kalgay,* S. 14, s. 15-17, Bursa 1999.

Suleyman, S., "Cümert Alev", *Kalgay,* S. 64, s. 13, Bursa 2012.

Süleyman, S., "Ballarımız İçin", *Kalgay,* S. 47, s. 24-25, Bursa 2008.

Süyen, H. (Haz.), "Qırımtatar Halk Efsanelerinden: Nasim Aqaynıñ Vasiyeti", *Kalgay,* S. 43, s. 28-29, Bursa 2007.

Toplu, F., "Kocaeli-Gebze Ortak Tepreç'i", *Kalgay,* S. 37, s. 28-29, Bursa 2005.

Yurter, F.R., "Doğduğum Köy: Ayserez", *Kalgay,* S. 35, s. 22-24, Bursa 2005.

Ek 2. Derginin Kapak Resimleri

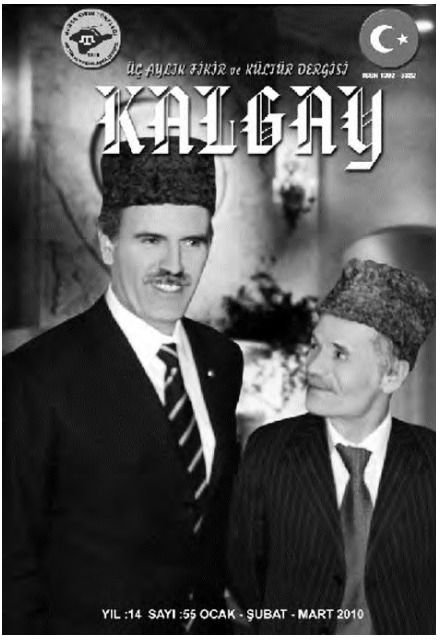
Kalgay Dergisi 33. Sayı Kapak Resmi

Kalgay Dergisi 34. Sayı Kapak Resmi

Kalgay Dergisi 35. Sayı Kapak Resmi

Kalgay Dergisi 55. Sayı Kapak Resmi